

KIRJASTO
Joulul.

Joulunpuhkurit

1901

Kansanopettajain Osakeyhtiö

Valistus, Helsinki.

Touluukki B, 16 siv. Hinta 30 p.

Valon juhla — rakkauden juhla.

Suomen lapsi!

Sinä tunnet joulun ja tiedät sen merkityksen. Monta kertaahan olet iloiten hypellyt sädehtivän joulu-kuusen ympärillä. Monesti olet ehkä piehtaroinut jouluoljilla. Kukatiesi olet ajanut joulukirkkoonkin peninkulman, parin päähän. Jos jo matkalla näit paljon tulia tuikkivan joka talon ja mökin ikkunoista, niin sitte se vasta valomeri eteesi avautui, kun kirkon ovesta sisään pistäysit. Aivan häikäisi silmiäsi, kun sadoissa kynttilöissä siellä tulet liehuivat. Ja silloin kai juhlallinen hartaus täytti mielesi, kun seurakunta viritti virren:

»Synkkä yö ol' maailmassa;
Sen nähden Herra taivahassa
Taas lausui: »tulkoon valkeus!»
Kohta haihtui pimeä pilvi,
Ja Jeesus Kristus tuli ilmi,
Uus, koitti päivän kirkkaus.»

Niin. Tuttuhan tuo on virsi. Monesti olet sitä laulanut. Osaat ehkä sen ulkoakin. Mutta oletko sinä, pieni ystäväni, milloinkaan syventynyt ajattelemaan, millaistahan todellakin olisi olosi, ellei Jeesus Kristus olisi tullut ilmi. — Silloin ei jouluaamuna tuikkaisi kotoiset tulet, ei kynttilöiensä loistaisi Herran huone. Silloin et saisikaan iloita joulukuusen kirkkaassa valossa joululahjoinesi, eikä sinulla olisi edes »Joulupukkiakaan» luettavanasi. Sinulla olisi silloin yhtä synkkä yö kuin nyt on vielä niillä lapsilla, jotka eivät tiedä mitään Jeesuksesta. Silloin et osaisikaan laulaa enkelien laulua: »Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!»

Lapseni! Minä sanon sinulle vakavan sanan. Moni Suomen lapsi, jolla on joulu kuusineen, kynttilöineen, joulu-lehtineen ja enkel'-lauluineen, iloitsee vaan noista ulkonaisista lahjoista, joita joulu mukanansa tuo, ja unohtaa itsensä lahjain antajan. Jos sinä kuulut niiden joukkoon et voi joulusta iloita enempää kuin nekään, jotka eivät ole Jeesuksesta koskaan kuulleet.

Olethan sinä nähnyt Jeesuslapsen kuvattuna seimen oljilla. Olethan huomannut, että hänen ympärilleen on

kuvattu sädekehä. Se merkitsee samaa, mitä jouluvalotkin: Jeesus maailman valo. — Kun valo sinua ympäröi, tunnet olevasi vapaa, iloinen ja rauhallinen, mutta pimeässä pelko ja rauhattomuus ahdistaa rintaasi. On ihmisiä, joilta silmäin valo on kokonaan sammunut ja he kuitenkin voivat olla iloisia, vapaita ja rauhallisia. Kuinka se on mahdollista? Jeesus on heidän valonsa. He uskon silmillä näkevät Jeesuksen ja haudan takaisen elämän koko kirkkaudessaan. Ja vaikka he ovatkin sokeat, voivat he olla kuin päivänsäde muiden näkevien keskellä, kun he Jeesusta rakastavat. Rakkauden elämä on valon elämää.

Opi sinäkin rakastamaan Jeesusta. Silloin vaellat sinä valkeudessa. Mutta kuinka opitaan Jeesusta rakastamaan? — Kun kuumana kesäpäivänä kuljet kumpuja ja kukkuloita, janoot sinä raikasta lähdevettä. Se sammuttaa janosi; se virkistää sinua.

»Rakkauden armon lähde
Jeesus omi kuivumaton.»

Jos janoat rakkautta täällä rakkaudettomassa maassa, ammenna sitä tästä lähteestä. Katsele taivaan kunniasta ja rikkaudesta tullutta Jumalan poikaa seimen pehkuilla, niin tajuat miten hän sinua rakasti. Muistele häntä pilkattuna, parjattuna, verta vuotavana ja kuitenkin anteeksi-antamusta rukoilevana, niin opit sinäkin häntä takaisin rakastamaan. Sillä rakkaus synnyttää rakkauden.

Ja kun sinä opit Jeesusta rakastamaan, voit sinä laulaa:

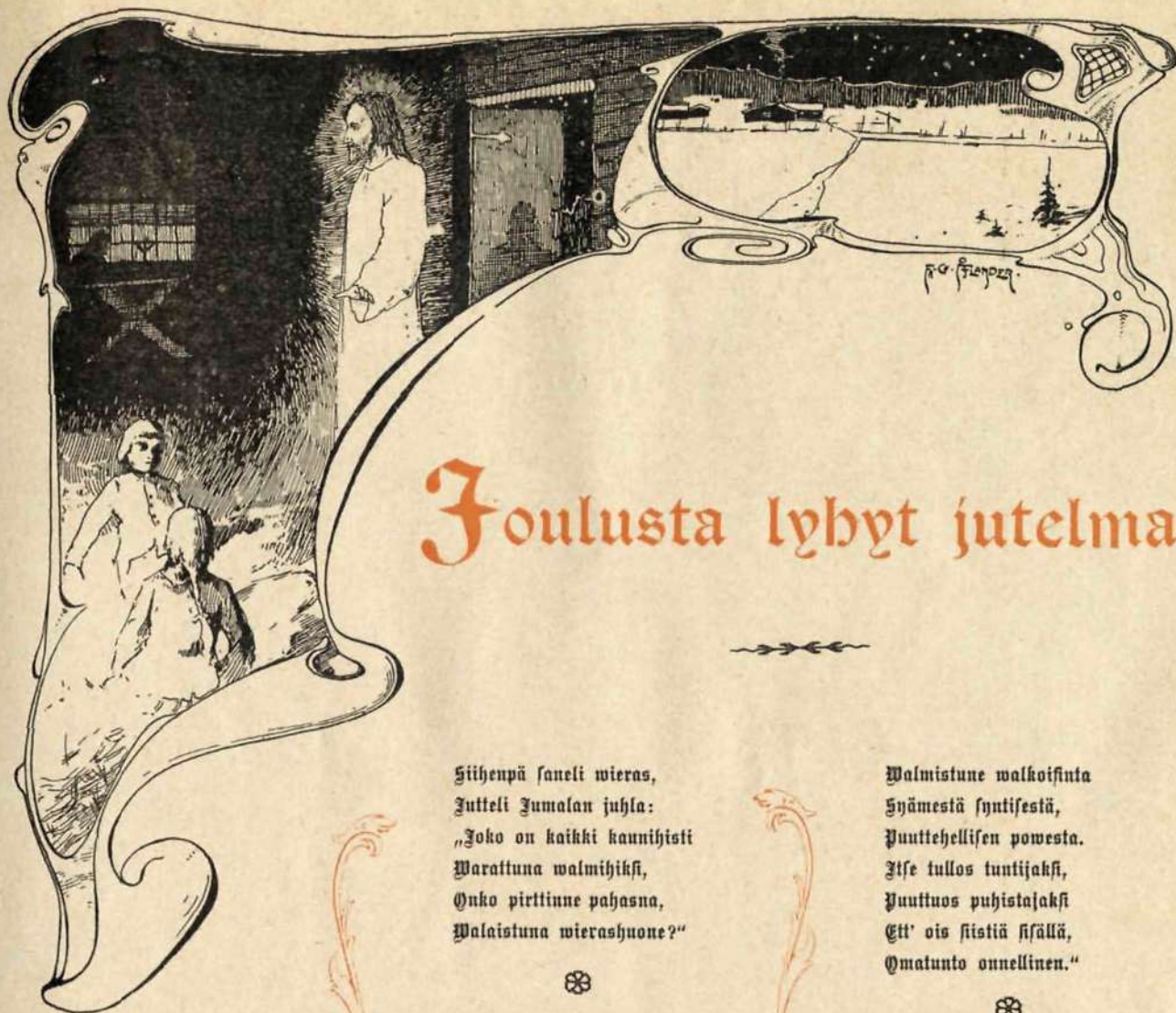
»En oo liian pieni
Kodin valoksi,
Joka Jeesuksesta
Riemuin kertoopi.»

Ja silloin kotisi, vaikka pimeäkin, muuttuu sinulle valoisaksi, ja sinä itse olet siinä, kuin pieni kynttilä joulu-kuusessa, muita valaisemassa.

Jeesus, maailman valkeus, sytyttäköön monta sellaista pientä kynttilää rakkaan Suomemme koteihin!

A. K.

Joulusta lyhyt jutelman.

Siihenpä saneli vieras,
 Jutteli Jumalan juhla:
 „Toko on kaikki kauniisti
 Marattuna walmihiksi,
 Onko pirttinne puhasna,
 Walaistuna wierashuone?“

Silloin neitoset sanoivat,
 Nuoret waimot wastasivat:
 „Jo on pirttimme puhasna,
 Walaistuna wierashuone,
 Sauna saatuna somaksi,
 Kauniiksi kaikki paikat.
 Jo on leivät leivotutna,
 Joulujuomat jouwutettu
 Puhkankahat ku'ottu,
 Juhlaverhot walmistettu
 Joulun suuren suosioksi,
 Hyvän wierahan huwiksi.“

Siihenpä saneli Joulu,
 Wirkkoi vielä wiimeiseksi:
 „Kaikki on tehty kauniiksi,
 Saatuna hywin somaksi,
 Waan onko puhas powenne,
 Siisitittynä syämeune?“

Silloin wanhat wastasivat,
 Jällisfet arwelitwat:
 „Ei tule perin puhasta,

Walmistune walcoifinta
 Syäimestä syntifestä,
 Puuttehellisen powesta.
 Eise tullos tuntijaksi,
 Puuttuos puhistajaksi
 Et' ois sistiä sisällä,
 Omatunto onnellinen.“

Sittäpä Jumalan juhla,
 Gina toiwottu tultija
 Tunkihe tuwan sisälle,
 Astui kohta orren alle
 Lahjoinensa, lauluinensa,
 Ilon kallihin keralla.

Joulun joutuen lähenti,
 Liikkui jo Jumalan juhla
 Karjalan kylän sisälle
 Pirtin pienoisen etehen
 Lauluinensa, lahjoinensa,
 Kaiken kaunihin keralla.
 Eysyi kynnyksen ylitse,
 Eie'usti tuwan sisällä:
 „Suwaitaanko, sallitaanko,
 Oletaanko orren alle
 Kähellämme laulamahan,
 Wierellämme wihtymähän?“

Siihenpä sanoivat kaikki
 Wastasivat wienoifesti:
 „Hywä on haluttu wieras,
 Ermas käsketty käwijä,
 Herran wieras herttaisempi.
 Terwetultua tupahan
 Illoksemme, auwoksemme,
 Eieden luona liikkumahan,
 Kähellämme laulamahan!“

JOULU.

Jean Sibelius.

On han---get kor--ke--at, nie---tok---set, vaan jou--lu, jou--lu on
(Jotenkin reippasti)

meil--lä! On kyl--mät, pauk--ka--vat jäk--ka---set ju tui--mat Poh--jo--lan

tun--lo--set, vaan jou--lu, jou--lu on meil---lä!

Me taasen laulamme riemuiten,
 kun joulu, joulu on meillä!
 Se valtaa sielun ja sydämmen
 ja surun särkevi entisen,
 mi kasvoi elämän teillä!

Oi käykää, ystävät, laulamaan,
 kun joulu, joulu on meillä!
 Se tuttu, ystävä vanhastaan,
 on tänne poikennut matkoillaan
 ja viippy hetkisen meillä.

Nyt tähtitarhoihin laulu soi,
 kun joulu, joulu on meillä!
 Nyt maasta taivaasen päästä voi,
 jos sydän nöyrä on lapsen, oi,
 kun joulu, joulu on meillä.

Oi anna Jumala armoas,
 kun joulu, joulu on meillä!
 Ja kansaa suojaa sun voimallas,
 meit' auta näkemään taivaitas
 kun joulu, joulu, on meillä!

WILKKU JOUKAHAINEN.

TURKKIA PYYTÄMÄSSÄ.

(Sedän satu).

Taneli-setä oli kiinnittänyt kierreraudan tuvan seinään ja vetää syssytteli siinä lammannahkoja.

— Mitä setä siinä tekee? kyselivät lapset.

— Tässä lauhtutellaan lammannahkoja, selitti setä.

— Mitä varten niitä lauhtutellaan, utelivat lapset.

— Setä ei seisauttanut työtensä, vaan vetelyn mukaan lausuili:

— Sitä varten, tätä varten, ettei turkki äänteleisi, kopajaisi, kupajaisi, miestä laiskaks' murajaisi.

— Onko setä kuullut turkin murajavan? Kertokaa nyt mitenkä turkki murajaa.

— Eihän minun turkkini muraja, kun-minä en ole laiska, sanoi setä.

— Kertokaa sitten jotain muuta, pyytelivät lapset.

— Jospa minä tässä levätessäni kerron teille turkkisadun, kun haette tuolta naulasta turkin päänaluseksi, lupasi setä.

Lapset juoksivat kilvassa turkin sedälle, jonka tämä käänteli koon ja köllähti penkille pitkälleen. Lapset asettuivat siihen kupeelle, isommat istumaan ja pienemmät polvilleen.

— Kertokaa nyt, kiirehtivät he.

Setä painoi silmänsä tiralleen ja sanoi: Näin se satu alkaa:

— Oli kerran kaksi lasta, Liisa ja Wille, joiden isä oli kuollut ja he asuivat äitinsä kanssa pienessä tuvassa, kylän takalistolla.

Muutamana talvipäivänä näin ennen joulua, kun äiti oli viemässä kehruksia kylään, tuumailivat lapset, että mistä he saisivat turkin jotta pääsisivät jouluna kirkkoon. Silloin Liisa muisti isävainajansa laulun, että

Oravall' on oiva turkki,
valkovaippa jäniksellä,
ketun turkki kaunihimpi,
suden vielä villavampi,
karhun kahtakin uhompi,

ja he päättivät mennä pyytämään turkkia oravalta.

Siinä olikin metsä hyvin lähellä, aivan tuvan takana. Tuskin olivat lapset viittäväliä kulkeneet, kun Wille huomasi oravan kuusen oksalla ja ihastuneena sanoi Liisalle:

»Tuollapas on orava ja sillä on oikein tönnyttöhelma turkki. Kysynkö minä, vaiko sinä, että antaako se sen meille».

»Minä kysyn», sanoi Liisa. »Tunnetko meitä, pieni orava?»

»Kurr kurr», kurahteli orava ystävällisesti ja alkoi puhua raksutella:

»Tunnen toki lesken lapset, aivan äänestä eroitan, muista pojan muskuloista, pahennuksen pahkuroista, jotka kuustani kivitti, lapsiani laahasivat, veivät vangiksi väkisin, kitumahan kappelissa».

»Ethän toki, sievä orava, meitä torune», houkutteli Liisa. »Ei me tultuna lapsillesi pahaa tekemään, vaan pyytämään turkkia, kun on niin kova pakkanen, ettei päästä ilman turkkia jouluna kirkkoon».

Orava käänteli päätänsä ja saneli:

»Taitasipa tarpeen olla turkki teillekin tepukat. Kovin käynte kalvakoiksi koko talven kyyhöttäissä tuossa pienessä tuvassa, savuisessa saunassanne».

»Tarpeeseen meille olisi», sanoi Wille. »Minä en ole kivittänyt sinua milloinkaan, enkä kivitä. Tottahan antanet turkin meille».

Siihen sanoi orava:

»Paljon kiitän palkinnoksi, mutta muuhun en kykene, kun on yksi vaan itsellä turkki tuiki pienokainen, jok' ei veny Willen päälle, liijatenkaan Liisan päälle».

»Keltäs me sitten osataan pyytää?» kysyi Wille pahoillaan.

Orava ajatteli, kallistellen pientä päätänsä ja neuvoi:

»Jänis, jussi jäkkäniska, vankin veli vääräinttu, kesin, talvin kelsiyyppi, uuden karvan kasvattaapi, hältä turkkia tahotte itsellenne ilmaiseksi».

»Kiitoksia neuvostanne ja hyvästi», sanoi Liisa niijaten. Willekin nosti hattunsa hyvästiksi oravalle.

Kun olivat vähän matkaa kulkeneet, nousta kapsahti jänis kuusen juurelta kahdelle jalalle ja katseli silmät pyöreinä tulijoihin.

»Alkää pelätkö meitä», rauhoitteli Liisa ja ilmoitti sitten turkki-asian.

Jänikselle oli tullut nukkuissa kylmä ja se alkoi värisevällä äänellä papattaa:

»Pa pa pa pa paleltaapa, pu pu pu pu puistattaapa, tu tu tu tu turkissakin, pe pe pe pe peitossakin, kuusen alla kyyhöttäissä, lumen päällä lyyhöttäissä. Tuoll' on kettu kolossansa kankahalla kuopassansa, siltä turkki tuumikaatte, nukkumahan neuvokaatte, että poikani poloset, saisi rauhassa ravita itseänsä iltasilla».

»Uskaltaako sinne ketun luokse mennäkään, jos se on paha», epäili Liisa.

Jänis heitä lohdutteli:

»Ei se teitä ihmisiä hävelijäs hätyyttele, vaikka meitä vaivasia ainiansa ahdiastaapi».

Lapset sanoivat hyvästit jänikselle ja lähtivät kankaalle päin kävelemään. Siellä olikin mäkirinteessä reikä maan sisään. Wille kurkisti siihen ja huusi:

»Halo! Onko kettu Mikko kotona?»

Kolon perältä kuului kypäläin sipsutusta. Kohta pisti kettu päänsä ulos ja viekkaasti tirkistellen kysyi:

»Kuka se siellä huutelee? Mikä asia?»

»Ei tässä ole tarpeettomia huudettuna», vastasi Wille, »tultiin vaan turkkia kysymään. On kuultuna, että teillä on lämmin pesä, jossa saattaa asua ilman turkittakin».

Kettu katsoi yhä viekkaammin Willeen ja kysyi:

»Oletko sinä milloinkaan höyhenaluksella nukkunut?»

»Olkia meillä on alusena», vastasi Wille.

»Tiedätkös miltä teeren ja pyyn munat maistuvat?»

»Ei meillä munia syödä», vastasi Wille, »sillä äiti on kieltänyt koskemasta metsälintujen pesiä».

»No se on voitoksi minulle», kiitteli kettu. »Oletko pyy- ja jänispaistiakaan syönyt?»

Willeä jo alkoi suututtaa tämä kyseleminen ja hän sanoi:

»Mitä sinä, kettu, meidän keitoksia kyselet, turkkiahian me tultiin pyytämään, että päästäisiin jouluna kirkkoon».

»Minä vaan kyselen», virnisteli kettu. »Asia on näet niin, että näin hienovillainen turkki ei sovellu muille kun niille, jotka syövät linnun paistia ja munia sekä nukkuvat höyhenaluksella. Mutta kun sinä näytät noin potra pojalta, niin jospa minä autan sinua turkkiasiaassa, kun tulet toisen kerran ja tuot jotain tullessasi. Onhan teillä kanoja?» kysyi kettu.

»On tällä Liisalla kaksi kanaa», sanoi Wille.

»No hyvä», mielisteli kettu. »Tuo ensikerralla tullessasi toinen kana minulle, niin kyllä saat turkin». Nytpä ei Liisa enään malttanut kuunnella, vaan sanoi:

»Häpeä toki kettu ilkeä, vai söisit minun sievän kanani. Seipäällä saat kintuillesi, jos tulet».

Jopa Willekin ymmärsi ketun kujeen ja kiivastui:

»Sitäkö varten sinä kyselitkin meidän kanoista ja muista. Tuon minä palavan pakkulan viekkaalle kiellesesi».

Ilman hyvästiä he erosivat ketusta, joka pilkaten huusi jälkeen:

»Menkää vaan suden pesälle, kyllä se teille turkin toimittaa».

Liisaa jo alkoi pelottaa.

»Ei me ehkä uskalletakaan mennä suden pesälle», sanoi hän.

»Nyt uskalletaan», pöyhisteli Wille ja laitto le-pästä kepin käteensä. »Ei tässä vaan takaisin kääntyä».

Sielläpä oli susikin vähän matkan päässä. Se oli vast'ikään noussut nukkumasta ja venytteli pitkää selkäänsä.

»Onko susi-sedällä antaa meille turkkia?» kysyi Wille rohkeasti.

»Vau, vau», volahteli susi. »On sedällä semmoinen turkki, johon tuollaiset tallukat sopii sorkkineen, sauvoineen».

»Ei tässä aivan niillä puheilla yhteiseen turkkiin ruveta», pöyhisteli Wille. »Eri turkin minä tarvitsen».

»Sama se», sanoi susi. »Onkos sinulla lampaista?»

»On äidillä yksi lammas ja kaksi vuonaa», sanoi Wille.

»Sepä sattui», ihasteli susi. »Tuo vaan lampaat tänne metsään, niin minä päästelen niistä sinulle nahat ja saan itse lihat palkastani».

Vaan silloinpa Liisakin tarttui puheeseen ja sanoi:

»Vai söisit susi meidän sievät lampaamme».

Susi irvisteli pahasti ikeniänsä ja ulvoi:

»Söisin söisin, minulla kun on hampaat».

»Pidä hampaitasi vähän piilommassa», sanoi Wille.
»Sattuu susivouti näkemään, niin se tulee ja kopistaa ne kampaluikseen».

Siitäpä susi pelästyi, alkoi loikkia pakoon ja va-
lehteli mennessään:

»On näillä niskoilla monta pässiä kannettu, eikä
ole vielä luotia turkkiin annettu».

Liisa ja Wille katselivat suden jälkeen ja Wille
sanoi:

»Sinne se meni ja jouti mennäkin».

»Yhä pahenee», huokasi Liisa. »Mennään jo
kotiin».

»Ei mennä», sanoi Wille. »Koska susi lähti pa-
koon, niin ei se karhukaan purasematta nielase. Käy-
dään vielä sitä puhuttelemassa».

»Mutta puhutellaan siivosti», neuvoi Liisa. »Karhu
kuuluu pitävän hyvästä puhuttelusta».

»No minä vaikka kumarran kuin kuninkaalle»,
lupasi Wille.

He tulivat kaatuneen kuusen juurelle, jossa oli
lumessa pieni reikä karhun pesän päällä. Wille kur-
kisti siitä sisään ja kysyi:

»Onko metsän kuningas valveilla?»

»Mym, mym», myrisi emäkarhu pesästään. »Ei olla
varsin valveilla, eikä kovin nukuksissakaan. Millä asialla
on vieraat?»

»Rauhallisilla asioilla ollaan», vastasi Wille. »Turk-
kia ollaan tietelemässä itsellemme. On kuultu, että si-
nalla on vahvavillainen turkki, jolla tarkenisi jouluna
kirkossa istua».

»Onhan minulla turkki ja kyllä tällä tarkenee»,
myrisi karhu. »Mutta joko siellä ulkona on pävilöitä
puiden juurilla, ja joko on lehmät laitumella?»

»Ei nyt ole vielä pälvistä puhetta joulun aikana»,
vastasi Wille, »eikä meillä ole kun yksi lehmä».

Jopas jouduttautui Liisakin kysymään:

»Mitäs varten sinä, metsän kuningas, lehmistä
kyselet?»

»Kyselenmähän mitä kyselen», myrisi karhu. »Minä
kun olen metsän ja korven kuningas, niin minä tahdon
toisinaan laittaa itselleni ja lapsilleni juhla-aterian ja
otan silloin omalla kuningas-oikeudellani parhaan kar-
jasta paistiksi».

»Otatko sinä korven kuningas yhdenkin lehmän?»
kysyi Liisa.

»Otan, otan minä yhdenkin lehmän, jos vaan ka-
dehtit muiden monia lehmiä ja piekset eläimiä vihois-
sasi», uhkasi karhu.

»Älkääät suinkaan meidän lehmää ottako», rukoili
Liisa. »En minä kadehdi muiden lehmiä, enkä piekse
mitään eläimiä».

»Kyllä tiedän sanomattasikin», sanoi karhu. »Senpä
vuoksi minäkin kesänä teidän lehmän kelloa soittelin
huvikseni ja kiirehdin sitä sitten mökillenne lypset-
täväksi».

»Kiitoksia paljon siitä hyvästä», sanoi Liisa. »Jos
voisitte vielä lisäksi antaa meille turkin».

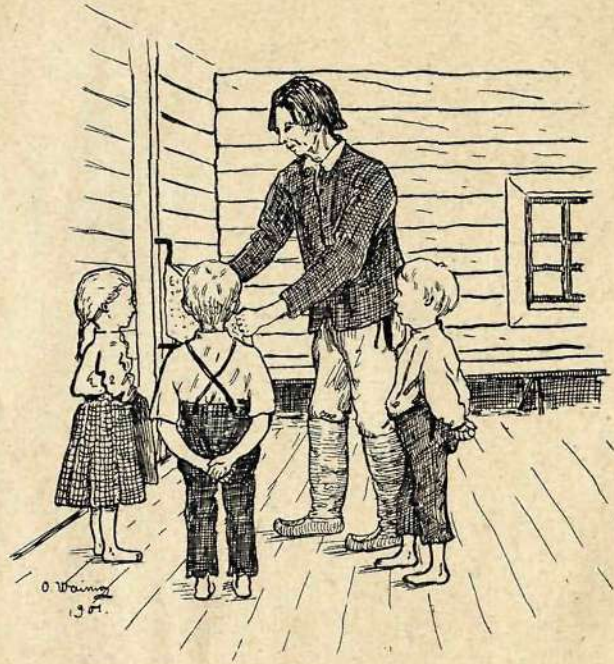
Karhu mielti vähän aikaa ja murisi:

»Ei meillä eläimillä, ei minulla korven kuninkaalla-
kaan ole monia vaatteita, niinkuin teillä ihmisillä, joilla
toisilla on liika paljon ja toisilla liika vähän. Minulla
ei ole muuta neuvoa, kuin että tulette tänne meidän
kesken nukkumaan, jos on kylmä. Jos taas nälkä tulee,
niin imekää kämmentänne, kunnes maat sulavat. Niin
minäkin teen».

»Kiitos ystävällisestä tarjouksesta», sanoi Liisa,
»mutta äidin luona me mielunmmiin ollaan, vaikkei aina
lämminkään olisi. Hyvästi korven kuningas».

»Mym mym», myrisi karhu ja painautui nuk-
kumaan.

Liisa ja Wille palasivat kiireesti mökillensä, jossa
ensimmäisenä riensivät navettaan lehmää, lampaita ja ka-
noja ruokkimaan ja hoitamaan.

— Entäs turkki? kysyivät lapset sedältä.

— Turkki jäi kun jäikin ihmisten toimitettavaksi
ja sitä vartenhan minä olen lammasnahkoja pehmitellyt,
sanoi setä.

Kauppiis-Heikki.

Anna anteeksi pojalleni.

Varhain eräänä poutaisena pyhä-aamuna kompuroi
kauppias Pesolan pihalla porttia kohti valkokuksinen
ukko sauvaansa nojaten. Vaivaloista oli vanhuksen
vaellus, mutta kiire hänellä sentään näytti olevan
päästä pois kartanon kuuluvilta aivan kun olisi
pelännyt estettävän aikomaltaan kirkkomatkalta. Kulettuaan kilo-
metrin verran täytyi hänen pysähtyä tiepuoleen huoahamaan.
Jopa olikin kiire kuluttanut hänen vähät voimansa, mutta olihan
kartanokin kadonnut tien käänteessä. Mättäälle istahti vanhus;
asettaen sauvaansa polviensa väliin, nojasi hän sen käyrään
kurtuisilla käsillään. Masentunut oli vaarin katse, ja otsansa
murheet puhuivat paljosta huolesta ja kärsimyksestä. Vaa-
leista, yhteen puristetusta huulista voi lukea vaikenemista ja
salattua sieluntuskaa. Pukunsa oli vanha; sade ja aurinko
olivat vieneet värin, aika ja koi kuluttaneet nukan. . .

Mitä mielti vanhus, mitkä muistot matkailivatkaan hänen
sielunsa silmien ohii — katkeratko, koskapa katse kosteana
kuului — vai oliko se ilon kyynel, jostain täytyneestä toiveesta,
kyynel kuin aamukaste sammaleella pilvisen yön perästä.

Hän näki lapsuutensa armaat ajat, näki vaimovainajansa
rakkaat piirteet ja hellän sävyn, muisti päivän, jolloin ainoa
poikansa ensikertaa sopersi hänen sylissään: isä; näki päivän,
jona tämä ainoa poikansa karkasi kotoa; näki päivän, jona

karkulainen tuhlaajapoikana tuli kotiin. Unohtaan unettomat yönsä, jotka oli valvonut kaivatessaan kadonnutta lastaan, anteeksi antaen kaiken siihenastisen mielipahansa, lahjoitti hän tälle kiittämättömälle pojalle talonsa kaikkineen.

Ei ollut »maailman ranta» neuvonut nuorukaista, hyveen idun oli se hävittänyt ja kuolettanut kotoisen kylvön. Saatuaan talon alkoi poika isännöidä itsevaltaisesti ja kohdella tylysti isäänsä, jonka terveys ja voima kovan työn ja elämän koettelemuksissa oli ruvennut riutumaan. Vanhus ei kestänyt tätä viimeistä murhetta, vaan vaipui vuoteelle rukoillen Jumalaa antamaan anteeksi pojalle ajattelemattoman teon. — Kun tauti oli vienyt voimat, ei hän työhön enää kyennyt, silmä oli sumennut ja käynti kangistunut. Kovaa kohtelua tuli hänen osakseen, saamaan sai mennä asumaan — pois ihmisten tieltä; — vaatetta tuskin päälle annettiin — vähemmin kykenee kylälle kertomaan kovaa osaansa. Eivät joutaneet konsaan hevoset häntä kyytiin kirkolle, eikä hän jalkasinkaan uskaltanut lähteä.

Hän tiesi olevansa taakkana talossa, joka oli hänen ponnistustensa palkkio; mutta hän ei nurkunut, vaikenen vain ja toivoi kuolemaa kuin pelastusta. Herralle oli hän huolensa heittänyt, Häneltä hän apuakin toivoi ja lohdutusta. . .

Tänään oli hänessä ihmeellinen halu herännyt Herran huoneeseen. Jokin salainen voima oli häntä kehoittanut lähemmään.

Jo olivat kirkon ovet auki, kun vaari perille pääsi. Sivulle kirkkoa, parvekkeen alle asteli vanhus, ajatellen, että siellä hän on paremmin kätöksässä karsailta katseilta. . .

Kirkonmeno päättyi. Väki tulvaili ulos kirkosta, mutta parvekkeen alla pysähtyi rahvasryhmä ja katseli kyynelin hopeahapsista vanhusta, jonka silmäluomet eivät liikahtaneet eikä sydän sykähtänyt enää. . .

Pesolan vanha vaari oli uupunut, ikuiseen uneen uinahanut. Lähellä istuneet kertoivat itkusilmin ja värähtelevin äänin seuraavaa:

Papin lukiessa Herran rukousta oli vanhus lukenut mukana, lukenut kuuluvasti. Jouduttaessa sanoihin, »anna meille meidän syntimme anteeksi» olivat he huomanneet hänen hiljentävän ääntään, mutta selvästi sentään kuulleet vanhuksen rukoilevan: »Anna pojalleni anteeksi hänen rikoksensa, niinkuin minäkin sen hänelle olen antanut!» Senjälkeen oli kuulunut katkonaisia nyyhkytyksiä, ja papin sanoessa »amen», oli vanhuksen silmä sulkeutunut, ja heikkona huohduksena liiti henkensä sen Herran luo, jonka huoneeseen hän oli halunnut pääviensä päätehetkenä. . .

Kyynelin katselivat pitäjäläiset Pesolan vanhaa vaaria, mutta hän, ken loitompana seiso, ei saanut silmiään kostumaan, vaikka omatuntonsa kyynelöi. Kauppias Pesola siellä kalpeana katseli isänsä hengetöntä ruumista, ainiaksi vaienneita, väriltömiä huulia, ja oli lukevinaan huulien kuolonhymyssä: Anna pojalleni anteeksi, niinkuin minäkin olen hänelle antanut.

Pyörtyneenä tuotiin Pesola kotiinsa, kuolleena kannettiin vaari nyt kartanoon — hän oli kuitenkin saanut toivonsa mukaan Herran huoneessa vielä rukoilla armahdusta pojalleen.

Suuria sielun tuskia kärsi Pesola. Kuumeen kiihdyttämänä näki hän edessään koko tähänastisen elämänsä. Hän näki kunnottoman pojan, joka huvittelihe kiusaamalla vanhempiaan. Hän näki äitinsä kyyneleiset silmät ja isänsä kärsivät kasvot; äiti oli kuollut anteeksi-anto huulillaan, isä — samoin. Kurjalta näytti nyt hänen entinen elämänsä, katalalta työnsä — miksikä Herra oli viivytännyt rangaistustaan näin kauvan? . .

Pojan sairastaessa vietiin kovia kokenut vanhus haudan poveen. Kun poika monta viikkoa tämän tapauksen jälkeen oli niin parantunut, että jaksoi jättää vuoteensa, kiiruhti hän aikaisin aamulla täynnä katkeraa katumusta isänsä haudalle.

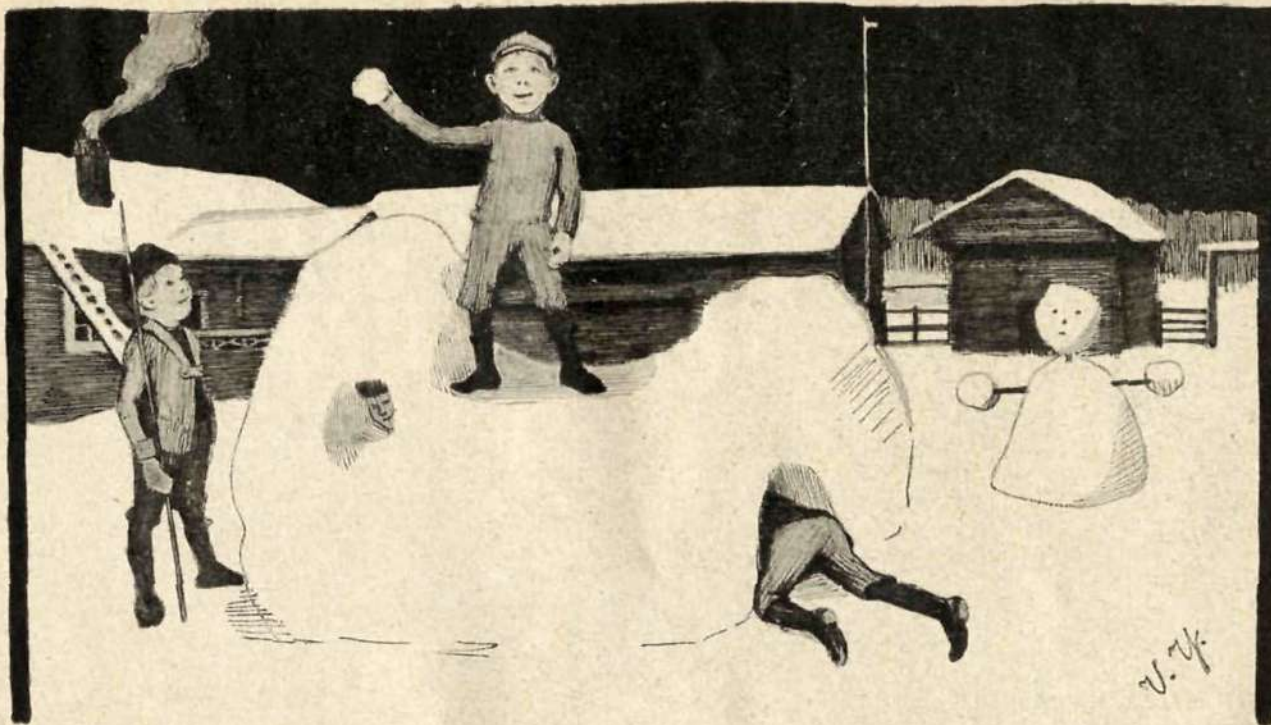

»Isäni,» puheli hän kyynelsilmin, »rukoilit täällä puolestani, rukoile vielä sielläkin, että elämäni olisi ainaista katumusta ja että elämäni työt osoittaisivat katumukseni hartauden. Rukoile niidenkin edestä, jotka kasvavat vanhempiensa kodeissa, että he aikanaan ymmärtäisivät Herran käskyn, eivätkä katke-roittoa vanhempiensa vetäisi päällensä Herran vihaa saaden osakseen yksinään-olon ja kohtalokseen katumuksen elämänsä loppu-ajaksi, niinkuin minä.»

Miten olisi Pesolan käynyt, jos ei Herra olisi kuullut vaarin viimeistä, kuolon katkaisemaa rukousta ja herättänyt pojan uinuvaa omaatuntoa!

I. T. V.

Meidän linna.

Jää linna on uljas, tää linna on soma —
Se meidän lasten on yhteinen oma.

Se saatiin valmiiksi yhteistyöllä
Ja nyt sitä suojellaan miekka yöllä.

Sen sortaisko seiniä idäntuulet!
Ei, heikoksiko niin linnan huulet?

Niin vihamiestä ei voimakasta,
Ken jaksaisi taistella meitä vastaan,

On vahti valppaana yksin yöllä —
Kas tässä seisomme miekat yöllä!

I. H.

Hämyhaastelua.

Ule, pikku ystäväni,
Istu hetki sylissäni!
Katson silmiisi loistaviin,
Tartun pieniin kätösiin.
Leikitäänkö? Vielä emme,
Ensin hetken haastelemme.

Pikku, pikku kätönen —
Sano, keltä sait sä sen?
Hyvin tiedät: Jumalalta,
Hältä armo, hältä valta.
Mikä lahjan tarkoitus?
Luojan nimen kirkkaus.

Käsi pieni, uudestansa
Antajalle kokonansa!
Vartu työhön utteraan

Eestä kansan, isänmaan,
Autu Herran asioita,
Toimi, taistele ja voita

Silmä, seijas kuvastin,
Luojan lahja sinäkin —
Loistehessa silmiesi
Näen, lapsi, sydämesi.
Ymmärsitkö? Kuulehan,
Kerron toden tarinan.

Tulit tänne autuaasta
Enkeleitten kotimaasta.
Siellä valo taivainen
Aina täyttää sydämen;
Sen kun hohde heijastaapi,
Silmä onnen loiston saapi.

Täällä varjot vallitsee,
Tuike kirkas tummenee ...
Vaan on kotimuistojasi
Paljon vielä rinnassasi;
Siitä riemu sydämen,
Siitä loiste katsehen.

Kätke, kätke aarteinesi,
Säily, lapsi, Luojallesi!
Jos on taivas omanas,
Ain' on kirkas katsantas.
Herra sua suojassansa
Varjelkohon voimallansa!

Hilja Hahti.

Nuori prinsessa.

*Metsän rinnassa
Vanhassa linnassa
Kasvoi prinsessa nuori.
Taivas kun korjasi immen taaton,
Hoiti hänt' äiti muori.*

*Kultakutrina
Auringonruusuna
Kaunis prinsessa loisti.
Sulhot suuretkin impeä kosjoi —
Hän ne rukkasin poisti.*

*Miksei kelpaa maan
Vallat, ei rikkaatkaan?
Hän kun urhotkin hylkää!
Aamusta iltaan askaroipi
Eikä aattele ylkää.*

*Hällä on rinnassaan
Suursurut synnyinmaan,
Hälle on kansansa kallis.
«Jos olis urhoja Suomen maassa,
Ei ne orjuutta sallis!»*

*Huokas prinsessa
Sydämen tuskissa,
Että kansakin kuuli.
Silloin rinnasta linnan metsän
Puhui puhtaampi tuuli.*

*Köyhä kantelen-
Soittaja laulaen
Linnan puistohon astui:
Hänpä soitti ja lauloi, että
Silmät kuulijan kastui.*

*«Astu, impyein,
Luokseni, rinnallein,
Hehku nuoruutta mulle!
Niin minä urhoiksi kansan laulan,
Vannon lempeni sulle.»*

*Jalo prinsessa
Hehkuikin nuoruutta:
Syttyi laulajan mieli,
Laulut liekkihin kansan nostaa,
Kannel soi sulokieli.*

*Kannel kasvata
Suomelle urhoja,
Joita rakkaus johtaa,
Joihin prinsessan into syttyy,
Konsa taistelu kohtaa.*

24/9 1901.

J. H. E.

TEINI.

äsivarsiaan heilutellen ja ruumistaan puistellen juosta hölkötti pitkäkoipinen teini pimeitä kujasia myöten aamukylmässä kouluun. Hän koetti kääriä kulunutta, mustaa takkiaian tiukemmin ruumiilleen, vaan ei se tahtonut tepsii kylmää vastaan. Ja kumminkin hänestä tuntui, ettei nyt tänä aamuna ollut kovinkaan pakkaneen, vaan se oli syömättömyys, nälkä, joka häntä kylmäsi, — viimeisen leipäpalansa oli hän äsken pistänyt poskeensa noustessaan ylös Eenokki-sepän tuvassa, vaan se oli ollut liian pieni, se ei riittänyt lämmittämään luisevaa ruumista. Ja sillä ravinnolla sitä nyt piti kestää puoleenpäivään saakka,

jolloin taas saattoi odottaa Portin Pietarin keittiössä lämmintä ruoka-annosta. Jos sieltäkään enää saa . . . , kättyisiä ovat olleet viime aikoina.

Teini Antti Antinpoika juoksi kinosten väliin polkua pitkin tuulimyllyjen ja navettarakennusten lomitse kunnes vähän leveämpi, mutkainen katu aukeni eteen. Vaan sekin oli vielä aivan pimeä; ainoastaan jonkun porvarin keittiön ovenraosta taikka sarvesta höylätyn ikkunan läpi kumotti arka valon säde. Aamu oli vielä hyvin varhainen. Kun kolmikulmainen rauta raastuvan tornista viisi kertaa helähti, silloin piti teinien olla koulussa, mutta varalta täytyi heidän jo lähteä kotoaan paljo aikuisemmin.

Koulutalon ovi oli auki ja siitä loimusi talviaamun pimeyteen takkavalkean punertava hohde. Ovella telm-

PIIRILEIKKI.

Näätkö sä mun? Kyllä nään sun Oom-me ystävät, hih - hei. Nyt riemuilaan,
Nyt liehu - taan, Tral - la-la-la la la la la la, Kun joulu taas onpi meillä.

Selitys.

Lapset käyvät piiriin. 4—6 lasta muodostavat suuren piirin sisälle pienemmän piirin. Piirit pyörivät vastakkaisiin suuntiin. »Hei» sanalla pysähtyvät piirit, lapset lyövät käsiänsä yhteen ja pyörähtävät kerran ympäri. Kertojaksoa toistettaessa kulkevat sisimmän piirin lapset ulommaiseen piiriin päin sekä pysähtyvät, pyörähtävät ja lyövät käsiänsä,

kuten ensimmäiselläkin kerralla. Toisen kertojakson alussa panevat sisimmän piirin lapset molemmat kätensä sen ison piirin lapsen vyötäisille, joka sattuu hänen eteensä, ja tämä taas laskee molemmat kätensä hänen olkapäilleen. Täten hyppäyttävät he toisiaan vuorotellen lattiasta ylös. Sanoilla: »tralla la la» pyörii kukin erillensä toinen käsi lanteella, toinen kaarena pään yli.

jo toisia teinejä ja he tahtoivat vetää Antinkin mukaan leikkiinsä. Vaan Antti ei ollut tänään sillä tuulella. Hän haki toveria, jolla olisi evästä mukanaan, mutta sitä ei ollut nyt kellään sellaisella, jolta hän sitä olisi voinut pyytää, ja hän istahti senvuoksi alakuloisena seinään kiinnitetylle penkille kauas katveeseen. Sieltä katseli hän hiljaa tuota jo tuttavaksi kodiksi itselleen käynnystä kouluhuonetta, opettajan pöytätuolia, johon juuri neljä talikynttilää sytytettiin, karkeatekoista kirjastokaappia, jonka harvoja, mutta kallisarvoisia kirjoja hän oli oppinut rakastamaan, noita mataloita penkkejä, joissa hän opetusta oli saanut nauttia. Mielihaikealla hän ajat-

teli, että hänen nyt ehkä täytyi ne jättää ja katkaista kesken opintonsa ruoan puutteesta ja ryhtyä muuhun ansioon.

Niinkuin useimmat tovereistaankin oli Antti köyhän talonpojan lapsi, joka oli lähtenyt kaupunkiin, koettamaan onneaan opin ohdakkeisella polulla. Eväskontti seljässä ja sauva kädessä oli hän kouluun saapunut, saanut armosta jäädä asumaan Eenokki-sepän matalaan tupaan ja porvarien keittiöissä hän oli, niinkuin toverinsakin, kerran päivässä keiton saanut. Niin oli eletty ja luku oli luistanut ankaran Martti-mestarin opastuksella hyvää vauhtia. Pari kertaa talvessa oli eväskontti täytenä saapunut kotoa markkinamiesten matkassa ja niin oli aina eletty siihen asti, kunnes lomalle lasketut teinit kaikki olivat pienissä parvissa lähteneet maakuntaa kiertämään ja keräämään varoja, rahoja, vaatetta ja ruokaa taas uudeksi lukukaudeksi. Mutta nyt oli Antin kontti kesken talvea aivan tyhjentynyt, eikä täytettä ollut kotipuolesta saapunut, köyhyys kun vallitsi sielläkin, ja porvarit rupesivat käymään kärsimättömiksi kiertäjille, — nyt oli seinä noussut Antille eteen.

Näitä hän surumielisenä mietti, kun opettaja, ankara Martti-mestari, astui sisään ja kävi latinaksi latinlaiseen kielioppiinsa käsiksi. Antin kimppuun ei mestari monasti päässyt, vaan tänään Antti oli hajamielinen, sekausi vastauksissaan ja kun aamulukujen päätyttyä teinit hajaantuivat päivällisille, oli hän alakuloisuutensa lisäksi tyytymätön itseensäkin. Ei ollut tosin Martti-mestari nyt patukkaa käyttänyt, joka oli ainoa, jokapäiväinen parannuskeino teinien hajamielisyyttä ja huonolukuisuutta vastaan, vaan ukon suupieliin vinkeistä näkyi, että hän oli vihassa.

Porvarien pojat riensivät koteihinsa kaupunkiin, rikkaammat maalaispojat majapaikkoihinsa, köyhimmät kuokkimaan sääliväin ihmisten keitoille. Antti käveli Portin Pietarin keittiöön ja asettui ovensuuhun odottamaan, — nälkä kurni suolta ja ruoan haju melkein hurmasi päätä. Mutta pistelijäästi häntä nyt Pietarin palvelijat kohtelivat.

— Tulit eilen ja tulit tänään, — taasko huomenna tulet? — veistelivät he. — Saa nähdä, riittäkö taas keitto muulle väelle, kun sinä pääset popsimaan.

— Se ei tämä Antti syö muuta kuin sen ainoan kerran päivässä, mutta silloin sille pitäisikin olla erityinen padallinen, — kapp nauriita ja puoli lehmänreittä. —

— No, siinä on nyt taas täysi kuppi, katsotaan sitten, kantavatko nuo kapeat koivet naurisvellistä paisunutta vatsaa . . .!

Niin veisteli keittiössä talonväki, joka rupesi kylästäymään näihin jokapäiväisiin vierailuihin. Antti söi, mutta nieli kyyneleitä vellin mukana, kiitettään ruoasta läksi hän kiirein askelin takasin kouluun ja astui ankaran Martti-Mestarin tupaan, jossa tämä perheensä kanssa asui ja koetti saada vuoden ympäri riittämään sen puolen lästiä rukiita ja saman ohria, jonka hän nautti opetustyöstään palkakseen. Antin oli aikomus pyytää mestarilta elatuksenapua niistä teinirahoista, joita koululle maakunnasta kannettiin. Vaan ne olivat mestarilta jo aikoja sitten menneet, niitä oli syöty ja jaettu, ja hän senvuoksi ankarasti Antille tiuskasi:

— Mitä teinirahoja, ne olen jo jakanut ja omistani lisää pannut, niin että en enää tiedä, mitä omille lapsilleni annan. Olethan itsekkin saanut, — parempi olisi, jos te joskus toisitte minulle kotipuolestanne tulijaisiksi jonkun juuston tai voinaulan, kuin että aina mangutte teinirahoja, jotka sitten olueen juotte.

— Mutta minulla ei ole nyt enää mitään syötävää, sopersi Antti.

— Koeta hankkia, koeta hankkia, ja ole ahkera ja tarkka, eläkä hölmö, niinkuin tänään, niin minä jonkun vuoden perästä ehdotan sinut saamaan apulaispapin viran.

Antti huomasi jo, että hänellä ei ollut muuta neuvoa, kuin lähteä maata kiertämään ja maakunnasta elatuksenapua keräämään. Hän tiesi, että sekin oli oikeastaan jo kielletty, mutta mikäs siinä auttoi, kun hätä käski.

— Antaisiko mestari minulle teinin todistuksen teiniapuja kerätäkseni, pyysi hän ujosti.

Mutta siitä mestari tuskastui:

— Tiedäthän, että minun ei ole lupa antaa selaista todistusta, laki sen kieltää, — vai tahdotko, että minulta tämä viheliäinen virkani vietäisiin!

Omin neuvoinsa täytyi nuoren teinin lähteä suoriutumaan. Palatessaan mestarin luota koulutupaan olivat siellä toiset koululaiset koolla harjoitellen iloisina ja reippaina latinalaisia koululauluja. Pääsiäinen oli tulossa, ja silloin he, samoin kuin jouluna ja pyhäinmiestenpäivänä, aina kulkivat talosta taloon laulaen porvarin perheille noita kauniita joululauluja, joihin he usein itse sanoja sepittivät. Silloin oli teineillä hyvät päivät, porvarien juhlaru'ista saivat he runsaita annoksia, ei säästetty silloin silavaa eikä olutta, eikä niin huonoa teiniä ollut, joka ei olisi silloin jaksanut humalaan päästä. Voudin oli m. m. tapana vuosittain antaa teineille, kun he saapuivat kuninkaankartanon portille veisaamaan, 6 kannua olutta, puolen leiviskää leipää, palvaton lampaan ja naulan kynttilöitä, — se kirjoitettiin »porttirahoina» oikein voudin tileihin ja siitä teineillä ilon kestejä kesti. Nämä makeanleivänpäivät olivat taas tulossa ja kadehtien katseli Antti, kuinka hänen toverinsa niitä varten valmistausivat, — hänen itsensä täytyi lähteä pois maakuntaa kiertämään . . .

— Tule pääsiäislauluja laulamaan, kehottivat toverit.

— Elä aina märehdi latinalaista kielioppia, pistelivät he.

Vaan Antti hiipi hiljaa koulutalosta pois, käveli kinoksiin polettua polkua pitkin tuulimylyjen ympäri ja navettain ja tallien välisiä kujia myöten Eenokki-

sepän pirttiin, josta hän haki kouttinsa ja suksensa. Ja verkalleen läksi hän potkimaan kaupungin portista ulos yksin talviseen metsään.

Entisinä aikoina, paavin uskon aikoina, joista vielä vanhat kertoivat, olivat ilmaiset armeliaampia koululaisia kohtaan ja näiden toimeentulo luostari- tai kaupunginkouluissa oli parempi. Katolinen kirkko julisti hyväksytyksi köyhäin koululaisten auttamisen ja myönsi sadan päivän aneet jokaiselle, joka teinille almun antoi. Rikkaiden luostarien tai piispanistuimien yhteydessä olevat koulut olivat siksi äveriäitä, että niiden kannatti hyvin palkata opettajat ja avustaa ja vaatettaa oppilaitakin. Ja silloin oli myöskin teinien kulku maakunnissa aivan luvallista ja tavallista. Mutta uskonpuhdistuksen jälkeen joutuivat koulut Suomessa rappiolle, hallitus riisti kirkon varat eikä sen laitoksia kumminkaan ylläpitänyt; opettajain palkat pienennettiin, näiden tiedolliset edellytykset samalla supistuivat eikä kukaan ajatellut köyhien teinien avustamista. Päinvastoin hallitus kielsi näitä kulkemasta maaseudulla teiniapuja keräämässä, koska se muka vietteli laiskuuteen ja aikaansai pahennusta, — hallitus tahtoi itse kiskoa talonpojilta verot niin tarkkaan kuin nämä suinkin jaksoivat suorittaa eikä sallinut muiden kerjätenkään käydä heitä verottamassa. Sen sijaan hallitus itse kantoi »teinirahoja» talonpojilta, tarkoituksessa jakaa niitä koululaisille, vaan ne rahat supistuivat hyvin vähiin, mitkä teineille lopullisesti annettiin.

Siihen aikaan, noin kolmesataa vuotta sitten, jolloin pitkäkoipinen teini Antti Antinpoika yksin lähti kaupungista maalle hiihtämään, kerätäkseen varoja lukujensa jatkamista varten, oli koululaisilla siis hyvin vaikeat olot, ja hyvin hämärät olivat Antinkin toiveet. Hän mietti hiihtäessään, olisiko parempi muuttaa uraa, jättää luvut sikseen, — opille annettiin näinä sotasina aikoina hyvin vähän merkitystä. Maantiellä kulkijakin näki kyllä, kenellä niihin aikoihin oli mahti käsisään ja menestys edessään. Tuhkatiheään ajoi Anttia vastaan vallattomia ratsumiesparvia hoilaten ja laulaen. He poikkesivat taloihin ja ottivat väkisin ruokaa ja juomaa mitä parasta oli saatavissa ja elivät yhdessä huumauksessa. Ja pilkkaa he tekivät kontti seljässä hiihtelevästä teinistä.

— Kas siinä hometoukka, joka on kirjojensa äärestä lähtenyt metsään tuulottautumaan, sanoivat he ivalla.

— Hanki itsellesi miekka ja ratsu, niin sinusta vielä mies tulee, koipia sinulla ainakin on. Ei latina sinua elätä. Vaan tule sotaretkelle. Siellä saat viiniä kypärästä juoda ja viileskellä vehnää ja silavaa, ja kultaa ja hopeita saat saaliina kotiisi kantaa. Ja mitä se maksaa soturin kunnia ja maine!

Antti taivalsi edelleen antautumatta väittelyihin raakojen ja rajujen sotilasjoukkojen kanssa. Hän hiihti ohi kaupunkia lähimpäin talojen, — niitä kävivät teinit liian usein verottamassa — alkaakseen kejuunsa etempänä. Vaan ilta rupesi tulemaan ja hän hiihti vielä metsäistä taivalta.

Saapui hän kumminkin ennen illan tuloa suureen taloon ja ilmaisi ujosti asiansa. Vaan siellä oli jo usein käynyt samoja asiamiehiä ja niille oli opittu vastaus antamaan. Kuningas on kieltänyt teinikulun ja kieltänyt heille almuja antamasta. Joka ei työllään itseään elätä, se on käsketty lähettää muutta mutkitta sotaväkeen, varokoon Antti, ettei ruunun miehiä satu hänen taipaleelleen.

Yöksikään ei Antti uskaltanut taloon jäädä, hän lähti hiihtämään edelleen, vaikka väsymys jo painosti ponnistuksiin tottumattomia raajoja ja mieli apeana asui. Kotvan hiihdettyään pysähtyi hän maantien varrella pienelle kunnalle, istahti kaatuneelle hongalle ja kyynel tirahti silmästä nuoren miehen. Niin toivottomalta tuntui kaikki, pystöön näytti taival nousevan opin tiellä. Vielä vuosia täytyi ehkä näin kihnuttaa, ennenkuin saattoi toivoa lukuajan loppuvan, — ja mitä oli silloinkaan edessä? Parhaassa tapauksessa joku vaivainen apulaispapin paikka, jonkun kitsaan kirkkoherran luona ruokapalkalla, ja siihen asti täytyi vielä nähdä niin paljo nälkää! Miksei hän viskannut kulunutta, mustaa teininmekkoaan hiitee nja sen mukana kaikki grammatiiikat *) ja retoriikat **) ja dialektiikat ***) ja tarttunut miekkaan, joka avasi viinin ja vehnäsen maat? Sotaväen kirjureita vilisee joka kylässä, — ei tarvitse muuta kuin ilmoittautua sellaiselle, niin ovat pestirahat taskussa ja ruunun ase kädessä, jolla itse ottaa, mitä ei mielisuo- siolla anneta...

Tähän suuntaan kävi nuoren teinin ajatuksenkulku, mutta kaihoa ne tuumat kasvattivat hänen mieleensä, — kirjat olivat jo käyneet hänelle rakkaiksi, hän olisi tahtonut syvemmin niihin tutustua. Mutta hänen siinä istuessa sitä synkempänä mieleltään, kuta pimeämmäksi ilta kävi, kulki yksinäinen nainen maantietä, pysähtyi nuorukaista puhuttelemaan ja armahti häntä sekä vei läheiseen matalaan majaan yöksi. Ja aamulla vielä evään konttiin antoi ja siunasi taipaleelle. Ja rohkeammalla mielellä taas nuori teini lähti hiihtämään, yhä kauemmas sydänmaata kohti.

Kuta kauemmas hän hiihti, sitä avuliaammiksi ihmiset kävivät. Hänen konttiinsa kertyi leipää, lihaa, voita ja kalaa, hän sai korjata resuset kenkänsä ja vaatetta hän sai ohkasen mekkonsa lisäksi. Suksikeli loppui ja jalan hän jatkoi kiertokulkuaan sulalla maalla. Kevätmarkkinoille kaupunkiin lähteväin mukana saattoi Antti jo lähettää Eenokki-sepän majaan runsaat muonat ja kun hän itse paluumatkalla koulukaupunkia lähenei, painoi kontti taas raskaasti hänen hartioitaan. Vaan mieluista oli sitä taakkaa kantaa; nyt sai taas huoletta viipyä puolen vuotta kirjojen ääressä eikä kur-

ninut nälkä suolissa. Poissa oli epäily ja apea mieli ja halveksuen hän nyt katseli raakoja ratsumiesjoukkoja, jotka kompasanoja lasketellen hänen ohitseen ajoivat.

Oli juhannusaatto, kun Antti taas koulukaupunkiin ehti. Juhlaa varten panemastaan oluesta ja leipomistaan leivistä olivat taas porvarit antaneet teineille heidän osat ja kaupungin laidassa nämä hilpeät nuorukaiset nyt kokkoa polttivat ja runsaita eväitään nauttivat, kun Antti raskasta konttiaan kantaen metsästä saapui. Riemulla riensivät he häntä tervehtimään ja joukkoonsa kutsumaan. Mutta Antti vei ensiksi konttinsa kaupunkiin Eenokki-sepän taloon, kätki raskaasti kerätyt luku- muonansa visusti sepän muijan aittaan ja kanto loistavin silmin Martti-mestarille paksun leipäjuuston ja komean voimöhkäleen tulijaisiksi. Ja kyynel kiilsi mestarin silmässä, kun hän palannutta teiniään tervehti ja juustosta viipaleita lapsilleen leikkeli.

Iloisin ja reippain koko teinijoukosta oli Antti, kun hän illan yöksi vaihtuessa taas istui toveriensa keskuudessa ja kertoi heille roihuavan kokon ääressä matkansa vaiheista. Porvarien väkevä olut teki tehtävänsä, ja kun teinit käsi kaulassa laulelivat latalalaisia juhla- laulujaan, kaikui korkeimpana joukosta Antin ääni. Ja laulun loputtua toisti hän vielä yksin:

Siis nyt riemu loiskikoon,
Kun me nuoret ollaan.
Kuluvu tämä sulonuurus,
Kalun myöskin viisas vanhuus,
— Sitten mullassa maataan.

Santeri Ingman.

*) Grammatiiikka = kielioppi.

**) Retoriikka = puhetaito.

***) Dialektiikka = todistelutaito.

Tapiolan joululla.

Satuleikki kahdessa kuvaelmassa.

Henkilöt:

Matti } Notkolan lapsia,
Anni }
Tapio, metsänkuningas,
Tellervo, hänen tyttärensä,
Sinipiikoja ja Tapiolan kansaa.

Esimäinen kuvaelma.

(Näyttämö: Luminen kuusimetsä. Matti ja Anni tulevat kantaen kuusta.)

Matti (Ottaa lakin päästään): Huh kuin on vari!

Anni: Niin on minunkin ja väsyttää että oikein...

Matti: Istutaanpas. Ei se pahaa tee, etenkin kun on puolen päivää nietosta rämpinyt.

Anni: Mutta jos ehtii ilta, ja me eksymme metsään.

Matti: Ehei, — iltaan on vielä pitkä matka, ja kyllähän tästä nyt kotiin osataan — Maijanpellon päästä! Istu pois! (Istuvat).

Anni (Epäillen): Mutta jos me sittenkin eksymme! Etkö kuule kuinka metsä humisee!

Matti: Humiskoon, mitä humisee, ei se nyt meitä vaan noinikään omakseen ota!

Anni (Itkien): Mutta, ajatteles, nythän on jouluaatto — ja me olemme vielä näin myöhään metsässä! Jos sittenkin...

Matti (Huofettomaksi teeskeenneitten): Eikö mitä? — En olisi sinua mukaan ottanut, jos tiesin että sinä tuommoinen pelkuri olet.

(Metsä alkaa sillävälän kovasti humista ja vähitellen kuuluu sinipiikain laulu).

Sinipiikat:

Hili klinkeli klei,
sulometsikkö, hei!
On selkeä taivas
ja lumien maa,
ja tähtöset taasen
nyt leikkää saa
kuin muinoin jo leikkivät illoin.

Hili klinkeli klei,
omat ystävät, hei,
nyt joulua viettää
ja riemuita voi,
kun taivas on suuri
ja lempeä, oi...
Nyt riemuitsee metsä, jos milloin!

Anni (Ihmetellen): Kuufe, Matti, kun metsä laulaa!

Sinipiikat:

Hili klinkeli klei,
ketä lienette, hei!
Nyt mukana tulkaa
kun joulu jo on
ja metsäkin eessä
on tuntematon
ja ikävä kulkea silloin!

Matti: Mitä tämä on!

Anni: Ne laulavat, että metsä on tuntematon... (Kats. ympärilleen). **Matti**! — Emmehän me olekaan Maijanpellon aidan vieressä!

Matti: Emmekö ole? (Katsoo hämmästyen seutua). — Emme aivan vieressä, mutta osaammehan me samoja jälkiä takaisin. — Tule, Anni! (Yrittää lähteä).

Anni (Itkien): Ei, elä mene... me eksymme... me olemme hukassa... voi...

Matti (Lohduttaen): No elä nyt itke, elä! Osataanhan me kotiin, osataan,...

Anni (Kärsimättömästi): Eikä osata! — Äiti sanoi, että kenen metsänhaltija saa lumoihinsa, ei hän tunne seutua vaikka olisi koti-veräjällä.

Matti: Sitä en usko.

(Ens. sinipiika ilm. näytt. perälle).

Anni: Et usko... (Huomaa sinipiian ja tarttuu kovasti Matin käteen). Uih, mikä on tuo tuolla!

Matti: Mikä tuo?

Anni (Osottaen): Tuo haamu tuolla.

Matti: Jaa, — näen. (Yskii ja puhuu kovalla, vaikka hieman pelonsekaisella äänellä): Kuka olet sinä, joka peloittelet turvattomia lapsia metsässä? — Me emme kuitenkaan sinua pelkää! (Asettuu uhkaavaan asentoon).

Ens. sinipiika (Laulaa. — Sävelmä: „Ken raikas sävel sä lienetkin“).

Ma olen metsästä neitonen,
mi sinisaloja liikun
ja ahon latoja karkelen
ja puitten oksilla kiikun. —
Mun työ on karjoja paimentaa,
ett' pyytäjältä ne rauhan saa
ja onnen suojassa olla.

Anni: Matti! Kuule, kuinka kauniisti se laulaa!

Matti (Uhkamielisesti): Anna sen laulaa vaan — ei se minua petä!

Ens. sinipiika (Laulaa, jolla ajalla muut sinipiikat kurkistelevat puitten takaa):

Ma olen lapsien ystävä
ja heillä suojana kuljen,
oi tulkaa, ystävät, lähemmä,
ma teidät syliini suljen!

(Kaikki yhtyvät).

Me oomme tyttöjä Tapion
ja koti suuri se meillä on
kuin kuusten mahtava holvi!

Anni: Kuuletko nyt!

Matti: Kyllä taitaa olla parasta, että palaamme samoja jälkiä takaisin. (Katselee taakseen. Melkein itku kurkussa): Mutta missä me olemme — jäljet ovat kadonneet!

(Sinipiikat vetäytyvät pois. Eräs heistä ottaa lasten takana olevan kuusen).

Ens. sinipiika (Mennään): Tytöt! Soittakaa hirvet kokoon. (Simapillin soitto alkaa).

Anni (Hätäntyy): Ilta pimenee ja tähdet alkavat kohta tuikkia. — Oi voi, missä on koti ja äiti! (Vaipuu alas).

Matti (Nostaen häntä): Nouse ylös, Anni! — Älä itke... älä... Kuule, kuinka metsä soi!

Esirippu laskee simapillin soidessa.

Toinen kuvaelma

Tellervo (Tulee Matin ja Annin kanssa sisään): Kas niin, nyt ollaan kotona! — Käykää lapsikullat sisään, ettette aivan jähmety (työntää lapsia peremmälle). Olkaa nyt täällä ja lämmitelkää, siihen asti kunnes palaan. (Menee. Pitkä hiljaisuus).

Matti: Missähän me olemme?

Anni: Voi kun minua peloittaa... (Itkee).

Matti: Älä itke, eihän täällä ketään ole, ei. (Taaßen hiljaisuus).

Anni (Ilostuen): Katso, kun täällä on jännepysyviä seinällä!

Matti (Ajatuksissaan): Hm!

Anni: Mutta mikäs tuo on... tuo tuossa?

Matti: Se on karjatorvi se?

Anni: Tuleeko sillä lehmät kotiin?

Matti: Tulee.

Anni: Ota alas se torvi ja näytä minulle, ota!

Matti (Ottaa torven): Kylläpä on aika luikkari.

Anni: Anna kun minä soitan, anna!

Matti (Nauraen): Saathan tämän.

Anni (Puhaltuen voimainsa takaa): Mutta eihän tämä soi, ei vaikka.

Matti (Ottaan torven): Sitähän minäkin. — Mutta kuules (rähdys). Noin sitä mies puhaltaa!

Anni: Uih, kun minua peloittaa! — Jos joku sattui kuulemaan.

Matti: Eihän täällä ketään ole. (Kuului suden ulvahdus).

Anni (Säikähtäen): Mikä se oli!

Matti: Mikä mikä? (Susien ulvontaa).

Anni: Etkö kuule!

Anni: Susia!

Anni: Voi, nyt ne varmaan syövät meidät!

Matti: Ei niin kauvan kuin tämä mies seisoo. — Tulkoot vaan, niin saavat maistaa puukostani!

Anni: Älä ole noin rohkea, Matti. Tule piiloon, tule! (Vetää Matin luokseen, että ainoastaan saappaat näkyvät).

Tapio (Tulee): Kuka kumma se karjan on tähän aikaan kotiin soittanut. (Istuu). — Okein väsyttää ja harmittaa noiden ihmisten kanssa, kun eivät ne koskaan opi *ihmisiksi* elämään. (Juo haarikasta). — Ahhah! On se sentään juomaa, tuo kotoinen haarikkakalja! (Laskee haarikan pöydälle).

Niin, — kyllä ne ihmiset ovat kiusoittavia, kun niiden kanssa tekemisiin sattuu. — Nytkin, jouluaatto-iltana, tapasin Toppolan rengit varastamassa tukkipuita Nikulan takamaalta. Ja entäs ne jalas-koivut ja luutavarvut vuodenpitkään! — Ei vähääkään rehellysyyttä!

Pienet pojat ja tytöt ne taasen särkevät linnun ja oravan pesiä minkä ennättävät. — Sellaisistahan niitä kunnottomia ihmisiä kasvaa. — Hyi mokomaa väkeä! (Haistelee ilmaa): Mutta täällähän tuntuu olevan vierasta hajua. — Jassoo! Siinähan on saappaat, missä vaan lienee niiden omistaja. (Vetää Mattia jalasta.)

Matti: (Pöllähtäen esiin): Aa-aa-ih!

Tapio: Mikäs saksalainen sinä olet?

Matti: Minä, mii-nä!

Tapio: Niin, sinä juuri.

Anni (Tulee esiin): Ettehän tee pahaa meille.

Tapio (Nauraa): Kah, onhan siellä toinenkin! – Enhän minä pahaa tee, en. – Mutta ketä te oikeastaan olette?

Matti: Minun nimeni on Matti ja tämän on Anni.

Tapio: Vai niin. No mistäs se sellainen Matti ja sellainen Anni on kotosin?

Matti: Tuolta Notkolasta ollaan.

Tapio: Vai Notkolasta. Kyllä tunnen. Kunnon ihmisiä ovat notkolaiset. – Mutta milläs asioilla te näin myöhään liikutte?

Anni (Peläten): Ettehän toru meitä.

Tapio: En, en. Mistäs minä teitä toruisin?

Anni: Kun me otimme joulukuusen metsästä.

Tapio: Eikö muuta! – Minä lahjoitan teille joulukuusia joka joulu suureksi asti, sillä eihän teillä itsellenne taida metsää olla.

Anni: Kiitoksia!

Matti (Miettien): Missähän me oikein olemme?

Tapio: Oletkos käynyt kansakoulussa?

Matti: Kaksi talvea.

Tapio (Hymyillen): Kyllähän sinun sitten pitää tietämän, missä metsänkuningas asuu.

Matti: Ai kyllä minä tiedänkin. Hän asuu Tapiolassa.

Tapio: Niin, juuri niin. Tapiola on tämän talon nimi.

(Matti ja Anni yhtyvät).

Nyt tähtitarhoihin laulu soi,
Kun joulu, joulu on meillä!
nyt maasta taivaasen päästä voi,
jos sydän nöyrä on lapsen, oi,
kun joulu, joulu on meillä.

Oi anna Jumala armaas,
kun joulu, joulu on meillä,
ja kansa suojaa Sun voimallas,
meit' auta näkemään taivaitas,
kun joulu, joulu on meillä!

(Laulu lakkaa, mutta kaikki seisovat innostuneina paikoillaan).

Tapio (Liikutettuna): Kiitos, lapset, että lauloitte! Se tekee niin hyvää vanhalle sydämelle.

Anni (Huudahtaa): Aih, – mutta kotona on myöskin joulu ja me olemme täällä!

Matti: Eiköhän armollinen kuningas antaisi meidän jo läheteä kotiin?

Tapio (Hyväntaht.): Lähtekää vaan. Kaunista on, että lapset kotiansa muistavat. – Mutta viekää niille kylän lapsille terveisiä, että minä en täst'edes suvaitse heidän vallatonta elämäänsä metsässä. Kuulkaas pari „pykälää“ Tapiolan „metsälaista“:

Joka kuorii tai muuten silpoo puun, on eksytettävä synkim-pään korpeen yhdeksi vuorokaudeksi.

Joka särkee linnunpesän, repii kärpäseltä siivet tai katkaisee sisiliskolta hännän, eksytettäköön pimeimpään korpeen puoleksi-toista vuorokaudeksi ilman pelastumisen toivoa. – Siinä kuulitte. Ymmärrätkö Matti?

Matti: Kyllä minä.

Tapio: Entäs Anni?

Anni: Ymmärrän minäkin.

Tellervo (Tulee): Ethän pahastu, isä kulta, että minä toin Mattin ja Annin meidän joulua katsomaan.

Tapio: Ka, enhän minä... Mutta tarjoahan nyt vieraillesi jotain suuhunkin pantavaa – ja parasta, mitä talossa löytyy.

Tellervo: Niin. – Simaa ja vehnästä.

Tulkaa tänne, tulkaa! (Menevät).

Tapio (Its.): Kukahan karjatorven on siihen jättänyt. (Panee sen naulaan. Istuu).

Tellervo (Perältä): Enkö saa jo soittaa väkeä kotiin, kun on juhlailla?

Tapio: Soita lapseni.

(Hiljaisuus. Simapillin ääni).

Taasen joulu! – Pian vierivät vuodet...

(Sinipiikkoja ja Tapiolan kansaa tulee).

Kaikki: Rauhallista ja onnellista joulua! armollinen kuningas.

Tapio: Kiitoksia. Samaa itsellenne.

Ens. sinipiikka: Emmeköhän saisi, vanhan tavan mukaan, aloittaa laululla tätä suurta juhlaa? armollinen kuningas.

Tapio: Tehkää niin. Korkealle kohotkoon Tapiolan joulu-ilo tänäkin jouluna! (Kaikki kerääntyvät istuimen eteen piiriin. Laulun aikana taluttaa Tellervo Mattia ja Annia, joilla on joulutortut käsissä, sisään).

Kaikki (Laulavat):

On hanget korkeat, nietokset,
vaan joulu, joulu on meillä!
On kylmät, paukkuvat pakkaset
ja tuimat Pohjolan tuuloseet,
vaan joulu, joulu on meillä!

Me taasen laulamme riemuiten,
kun joulu, joulu on meillä!
Se sielun valtaa ja sydämen
ja surun särkevi entisen,
mi kasvoi elämän teillä.

Oi käykää ystävät laulamaan,
kun joulu, joulu on meillä!
Se tuttu, ystävä vanhastaan,
on tänne poikennut matkoillaan
ja viipyy hetkisen meillä.

Tapio: Mutta vielä yksi asia. – Tässä on torvi, jolla on monta vuotta Tapiolan karjaa kotiin soitettu. Tahdon lahjoittaa sen sinulle karjatorveksi, Mattiseni.

Matti: En, en minä uskalla...

Tapio: Miksi et uskalla?

Matti: Niin, kun minä puhalsin niin...

Tapio (Nauraa): Jaa, kyllä ymmärrän. – No ota nyt sentään. Muuta ehtoja sen käyttämiselle en pane, kuin sen, että sillä soitetaan ainoastaan silloin, kun lehmä ei muuten löydetä.

Anni: Ei meillä lehmää olekaan. Mansikkikin hukkui metsään viime syksynä.

Tapio: Jaa – se on saatava takaisin. Puhallapas tähän päähän, Matti!

Matti (Ottaa epäröiden torven): Uskaltaisikohan? (Puhalttaa).

Tapio: Hst! Hiljaa nyt.

(Kuuluu lehmän kello).

Matti: Mansikin kello!

Anni: Onkohan se minun oma Mansikkini?

Tapio: Siellä se on ulkona. – Menkää nyt kotiin ja puhaltakaa portailta torveen, niin kyllä Mansikki perässä tulee.

Anni: Aika hauskaa. Nyt saamme maitoa joulupuuron kanssa!

Matti: Hyvästi sitte ja kiitoksia!

Anni: Hyvästi ja kiitoksia!

Tapio: Jumalan haltuun! – Viekää terveisiä kotiin. (Menevät).

Tellervo: Tulettehan ensi joulunakin meillä käymään.

Anni: Kyllä tullaan!

(Esirippu alas).

Vilku Joukahainen.

Suuri valikoima flyygeleitä ja pianinoita maailman kuuluisimmista tehtaista: jnkinuin: **Bechstein, Römhildt, Quandt, Hartmann, Menzel, Hedke y. m.** Hyviä suloäänisiä Amerikkalaisia ja Amerikkalais-saksalaisia **urkuharmoonia** kouluja, rukoushuoneita ja koteja varten Mannborg, Chicago-Cottage, Wilcox & White, Hinkel y. m. tehtaista. Halvat hinnat. Edulliset maksuehdot. Käytettyjä pianinoita otetaan vastaan. Nuotteja myydään suurella hinnanalennuksella.

SUOMEN TEOLLISUUS-KAUPPA, Helsinki.

Suurin liikelaitos Suomessa | Alituinen Teollisuusnäyttely | Huonekaluja Taloustarpeita | Vaatetustarpeita Vaatevalmistus | Taideteollisuutta Kotiteollisuutta | Matkustustarpeita Urheilutarpeita

HUOM! Jotensakin täydellinen varasto ja lajitelmä kaikkea, mitä ihminen tarvitsee jokapäiväisessä elämässä, (paits ravinto- ja nautintoaineita).

Schweitsiläinen kelloliike

A. E. Haglund,

Mikonkatu 4 ja Sentraali pasaasi Helsingissä
myypi hienoimpia

Schweitsiläisiä taskukelloja.

Komeita tammikaappisia ruokasalin kelloja sekä muita heiluri- ja vieteri seinäkelloja monta eri lajia.
Yövahdin tarkastuskelloja ja nikkelisiä, musiikki- ja soitinlaitteella varustettuja herätyskelloja.
Kultaisia Double ja muita kellonperiä.
Huom! Jokainen kello tarkistetaan ja koetellaan tarkoin ja myydään 2 vuoden takuulla.

Akateeminen Kirjakauppa Helsingissä

Suurin varasto kotimaista kirjallisuutta. — Hyvä valikoima ulkomailaista kirjallisuutta. — Ainoa opetusvälineiden erityisliike Suomessa. — Ostakaa nämät esineet aina meiltä.

Tilatkaa

VALVOJA vuodeksi 1902!

VALVOJA sisältää yleistajuista lukemista kirjallisuuden, tieteen ja taiteen, yhteiskunnallisen ja valtiollisen elämän aloilta; sen erityisalana on kotimaisen kirjallisuuden seuraaminen.
VALVOJAAN kirjoittavat maamme etevimmät kirjailijat ja tiedemiehet (esim. Juhani Aho, Eliel Aspelin, J. H. Erkko, Hannes Gebhard, E. G. Palmén, Th. Rein, Werner Söderhjelm, y. m.). Päätoimittajana on: E. N. Setälä.
VALVOJAN hinta on 10 markkaa koko ja 5 markkaa 50 penniä puolelta vuosikerralta.

Reskinäinen
Henkivakuutusyhtiö
SUOMI

Tapaturmavakuutus-Osakeyhtiö
KULLERVO

Palovakuutus-Osakeyhtiö
POHJOLA

Helsingin Kehruu O. Y.

Ent. W:m Kräki

Aleksanterinkatu 15.

Suurin ja parhaiden lajiteltu
Trikoo- ja Villatavaroitten
erityisliike.

Huokeimmat hinnat. Oma tehdas.
Tilauksia vastaan otetaan.
Toimitetaan maaseudulle.

„Winchester“ Salonkikivääriä.

Suksia

suuresta valikoimasta, suksisauvoja, remmejä, käsineitä voidetta y. m. y. m.

Luistimia,

Sorsakosken, Nurmin, Halifax'in, Grelanderin tehtaista ja norjalaisia kilpaluistimia y. m.

Heittokeihäitä, Työntikuulia
Diskuskiekkoja, Kelkkoja y. m.

G. F. Stockman'in Polkupyörävarasto

Oppikaa kieliä

«LINDSTEDT'in käytännöllisistä tulkikirjoista»
Niiden avulla pääsee kielessä hyvälle alulle ilman opettajaa

N:o 2. Uusi Suomalais-Ruotsalainen Tulkki. Helppotajuinen ja käytännöllinen keino pian opettajatta oppia ruotsia. Hinta 1:50 p.

N:o 4. Uusi Suomalais-Venäläinen Tulkki. Helppotajuinen ja käytännöllinen keino pian opettajatta oppia venettä. Hinta 1:50 p. — Paras venäjänkielen Tulkki.

N:o 5. Suomalais-Englantilainen Tulkki. Helppotajuinen ja käytännöllinen keino pian opettajatta oppia englanninkieltä. Huom! ääntämistapa on näissä osoitettuna.

Huom! N:o 1, 3 ja 6 ovat ruotsia puhuvia varten. Suomal. kirjoja 15, 16 vuosis. ja taideteoksia ostet. aina.

Vakuutusosakeyhtiö

KALEVA

Henkivakuutuksia,
elinkorkoja, huokeat vuosimaksut,
edulliset ehdot.

Hintaluettelo lähetetään vapaasti.

saatavana parhaita ja huokeimmalla.

Helsingin Uusi Musiikkikauppa
Fazer & Westerlund.
Fabianinkatu 16.

Kuvallisia postikortteja ja Postikorttialbumeja

Suurin valikoima

O. J. Dahlbergin Paperikaupassa

Aleksanterinkatu 15

Pohj. Esplanaatikatu 23.

Th. Wulff'in

Paperikaupassa Helsingissä Pohj. Esplanaadink. 43 ja Haarakaupoissa Erikink. 14 ja Albertink. 13.

Suuri valikoima Valokuva-Albumeja, Valokuvan kehyksiä y. m. y. m. halvempiin hintoihin.

Kulta- ja Kellotavarainliike.

K. KALLIO

Helsinki. Mikonkatu 11.

ERIC SUNDSTRÖM

valokuvaaja

Helsinki. Fabianinkatu 27.

Valokuvia 6 Mark. tusina.

Jäljennöksiä kaikkea suuruutta.

Atelier Apollon

hienosti tehdyt suurennukset
Jouluksi maksavat

24 x 30 sm. kuva Smk. 20: —
30 x 40 " " " 25: —
40 x 50 " " " 30: —
50 x 60 " " " 40: —
Suuremmat kalliimpia.

Pienistäkin vaaleisista korteista saadaan kauliita tauluja. Tilatkaa ajoissa!
Helsinki, Aleksant.-k. 13.
HISSILLÄ MAKSUTTA!

HUOM! Erinomaisen kaunis ja aistikas JOULUKUUSIKORISTE, kultainen tähti suojeleva Suomen Vaakunaa, painettu oikeilla vaakunaväreillä ja helposti ja tukevasti kuseen kiinnitettävä on myytävänä kaikilla kirja- ja paperikauppiailta kaupungeissa ja maakauppiailta maaseuduilla. Koriste pitäisi olla jokaisen suomalaisen kodin joulukunne.
Sisä. esitelmä ja tilatusta joulukortteja. — Suomalainen Kirjankustannustoimisto, Helsingissä

Neitsyt Maria Ruusunhassassa maalaamassa maalaus, paitelu 7 värillä FRITZHOFF BACKMAN, Mikkeeli.
Hieno jäljennös taitelija A. Edelsteinin maalaamasta maalaus, paitelu 7 värillä FRITZHOFF BACKMAN, Mikkeeli.
T. Järveläisen laatimia ja Hietalahden puuseppätehtaan valmistamia työkalustoja, mallisarjoja, piirustuksia sekä sorkkoneita kansankouluille saatavana
Hietala Kansanopettajain osakeyhtiö „Valitsuksesta“ ja Akateemisesta kirjakaupasta sekä korkeimman laajajala itseliään.
Samat tehtaan valmistamia voinselehtineitä saa Hietala karkkila edullisilla ja hienohetutolla lähetetään pyydettyinä.

neeti, ovat ne ottaneet käyttööseen.
Lukutuvan kannatusyhtiö Lilius ja kumpp. Itäisimk. I